

EDUSKUNNAN
TYÖASIAINVALIOKUNTA

Helsingissä

24 päivänä toukokuuta 1994

Lausunto n:o 4

Ulkoasiainvaliokunnalle

Eduskunta on lähettäessään 3 päivänä toukokuuta 1994 hallituksen esityksen n:o 56 ETA-sopimuksen pöytäkirjan 47 ja tiettyjen liitteiden muuttamista koskevan ETA:n sekakomitean päätöksen n:o 7/94 eräiden määräysten hyväksymisestä ulkoasiainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi samalla määrännyt, että työasiainvaliokunnan on annettava asiasta lausuntonsa ulkoasiainvaliokunnalle.

Asian johdosta ovat valiokunnassa olleet kuultavina osastopäällikkö Matti Salmenperä, vanhempi hallitussihteeri Antti Posio ja nuorempi hallitussihteeri Päivi Kairamo-Hella työministeriöstä, vanhempi hallitussihteeri Katriina Alaviuhkola sosiaali- ja terveysministeriöstä, ekonomisti Peter Boldt Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestöstä, työvoimapolitiittinen asiamies Martti Huttunen Liiketyönantajain Keskusliitosta, varatuomari Markus Äimälä Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliitosta ja koulutus- ja työvoimapolitiittinen sihteeri Heikki Liede Akavasta.

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi ETA-sopimuksen pöytäkirjan 47 ja tiettyjen liitteiden muuttamista koskevan ETA:n sekakomitean päätöksen n:o 7/94, jolla Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen (ETA-sopimus) liitesäännöstöön lisätään ETA-sopimuksen asiallista sisältöä koskevat 1 päivän elokuuta 1991 ja 31 päivän joulukuuta 1993 välisenä aikana hyväksytyt Euroopan yhteisöjen säädökset (EY-säädökset).

Uudet säännökset koskevat viiniin liittyvien kaupan teknisten esteiden poistamista, teknisiä määräyksiä, standardeja, testausta ja varmentamista, eläinlääkintä- ja kasvin suojelemääräyksiä, energiaa, työntekijöiden vapaata liikkuvuutta, sosiaaliturvaa, tutkintotodistusten vastavuoroista tunnustamista ja sijoittautumisoikeutta, rahoitus- ja telepalveluja, liikennettä, kilpailua, valtion tukea ja julkisia hankintoja, henkistä omaisuutta, työterveyttä ja -turvallisuutta, työ-

oikeutta sekä miesten ja naisten tasa-arvoista kohtelua, kuluttajansuojaa, ympäristöä, tilastoja ja yhtiöoikeutta.

ETA:n sekakomitean päätös tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1994, jos kaikki ETA-sopimuksessa edellytetyt ilmoitukset on asiainmuokaisesti tehty ETA:n sekakomitealle.

Hallituksen esityksen ja saadun selvityksen perusteella valiokunta puoltaa esityksen hyväksymistä sellaisenaan.

Saadun selvityksen mukaan Suomen työelämän lainsäädäntöä on muutettava raskaana olevan naisen suojelua koskevien säännösten osalta. Valiokunta ottaa tarkemmin kantaa raskaussuojeludirektiivin (92/85/ETY) johdosta myöhemmin annettavaan esitykseen, mutta tuo esille jo tässä vaiheessa eräitä suomalaisen käytännön kannalta olennaisia asioita.

Raskaussuojeludirektiivi edellyttää työsopimuslain muuttamista siten, että lailla taataan raskaana olevalle naiselle oikeus käydä synnytystä edeltävissä tutkimuksissa ilman palkan menetystä. Suomessa palkkaa koskevat oikeudet vaihtelevat eri aloilla työehtosopimuksista riippuen, joten esitys saattaa työssäkäyvät raskaana olevat naiset tässä suhteessa nykyistä tasavertaisempaan asemaan.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, ettei direktiivistä käy ilmi, millaista tutkimusta siinä tarkoitetaan. Valiokunta korostaa, että Suomessa neuvolatoiminnan kantavia ajatuksia on huolehtia ennaltaehkäisevästi ja monipuolisesti normaalin raskauden seurannasta sekä äidin ja perheen tukemisesta odotusaikana, mutta myös epäillyn häiriön tai sairauden tutkimisesta sekä tarpeen vaatiessa varsinaiseen hoitoon ohjauksesta.

Valiokunta kiinnittää huomiota myös siihen yleiseen muutokseen, että Suomessa tämäntyyppiset asiat on säädelty ja järjestetty osana sosiaali- ja terveystaloutta eikä osana työelämän sääntelyä. Näin ollen raskaana olevan naisen

neuvolassakäyntiä on lainvalmistelussa tähän asti tarkasteltu pääosin kaikkia naisia koskevana ennaltaehkäisevänä terveydenhuoltona.

Edellä esitetyn perusteella työasiainvaliokunta esittää kunnioittavasti,

että ulkoasiainvaliokunta laatiessaan mietintöään ottaisi huomioon, mitä tässä lausunnossa on esitetty.

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa varapuheenjohtaja Nordman, jäsenet Hautala (osittain), Häkämies, Koistinen, Komi, Kuittinen (osittain), Laitinen, Morri,

Mäkipää, Rimmi, J. Roos, Takala (osittain), Viljamaa ja Viljanen sekä varajäsenet Hiltunen, Kalli (osittain) ja Koskinen.
